

Else Kooijman-Thomson heeft een boek geschreven over haar vader; Adriaan Antoon Jacob Johan Thomson, geboren in 1906 en beroepsmilitair van 1922 tot 1950. In 1922 zat Adriaan Thomson op de Cadettenschool in Alkmaar, hij vervolgde zijn opleiding in Breda en tussen 1936 en 1939 studeerde hij in Den Haag aan de Hogere Krijgsschool. In de oorlog (Europa) had Adriaan Thomson de rang van kapitein, in Nederlands-Indië diende hij van oktober 1946 tot januari 1950 als kolonel, waarna hij eervol ontslag vroeg en het bedrijfsleven in ging. Als reservist was hij nog bijna jaarlijks in dienst. Zijn laatste promotie vond plaats in de jaren '60. Hij was toen generaal. Dit is zijn geschiedenis in een notendop.

Zijn activiteiten in de periode '39-'45 waren, zeer kort samengevat: verzet (Erkens, Parool, Staehle), krijgsgevangenschap in Nürnberg en Stanislau, politieke gevangenschap in Wilhelmshaven en Utrecht met langdurig verhoor door Nitsch en een dubbel doodvonnis. Daarna verdween kapitein Thomson in Nacht und Nebel naar Anrath, Remscheid-Lüttringhausen, Hameln en Holzen. Historisch opmerkelijk is volgens de schrijfster zijn poging contact te maken met het Duitse verzet ('42) en zijn broers reizen naar Berlijn anno '43-'44 om een juridisch en diplomatiek proces in gang te zetten, wat zoveel uitstel van executie veroorzaakte dat kapitein Thomson de oorlog overleefde. Opmerkelijk is verder dat Thomson begin jaren '70 contact opnam met het VdK in Duitsland en dat hij daar 4000 oud Wehrmacht-soldaten toesprak over het belang van samenwerking, vriendschap en vrede.

Het onderzoek voor het boek heeft ook nieuwe vragen opgeleverd. Want hoe keek generaal Thomson begin jaren '70 terug op de jaren '40-'50? Hoe heeft, wat de kapitein tot '45 doormaakte, de keuzes en het gedrag van de kolonel in Nederlands-Indië beïnvloed? Dat hij gezien zijn rang in de generale staf verantwoordelijkheid droeg is duidelijk. Maar nam hij zijn verantwoordelijkheid? En kon hij zijn verantwoordelijkheid uitoefenen? Waarin zat hem de wrevel met Spoor? Waarom raakte hij een ster kwijt? Met dit soort vragen eindigt het boek. Indië moet maar onderzocht worden door de professionals. Het onderzoeksproces heeft de auteur, vervlochten de geschiedenis van haar vader, beschreven in Kapitein Thomson.

Meer informatie, o.a. een aantal originele bronnen uit Thomsons persoonlijk archief kunt u vinden op: www.aajjthomson.nl
Kapitein Thomson. Krijgsgevangene, politiek gevangene, Nacht und Nebel
Else Kooijman-Thomson

Uitgeverij Brave New Books
ISBN 9789402148954
273 blz. € 22,89